

Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim w 2018 r.

30.05.2019 r.

↑ 0,3%

Wzrost liczby ludności

Rok 2018 w województwie mazowieckim był kolejnym z rzędu w którym odnotowano wzrost liczby ludności. Zwiększenie się liczby ludności spowodowane było dodatnim przyrostem naturalnym – zarejestrowano o 1,8 tys. więcej urodzeń żywych niż zgonów. Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę ludności są migracje. W wyniku dodatniego salda migracji stała się liczba mieszkańców województwa zwiększyła się o 16,7 tys. osób.

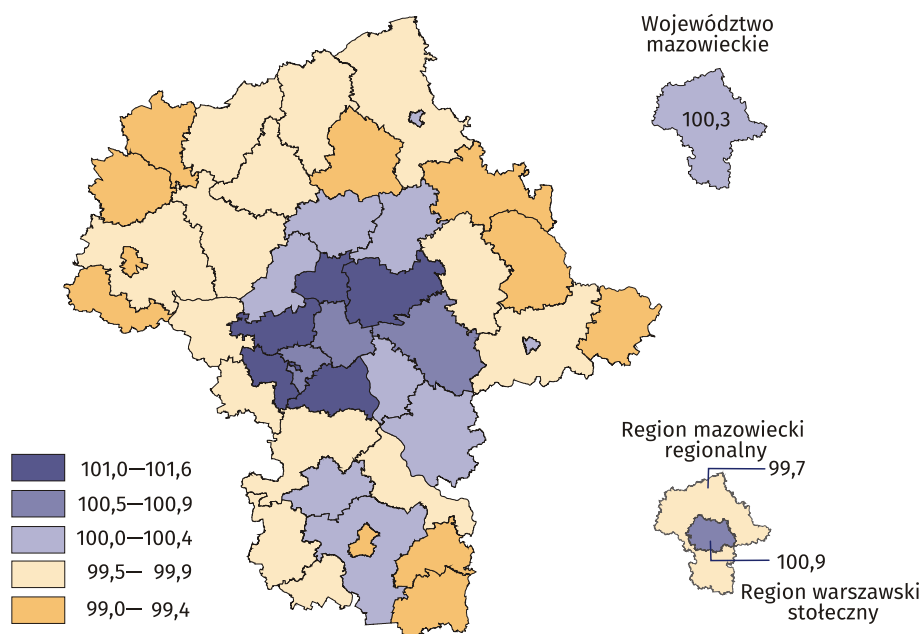
Wzrost liczby ludności w 2018 r. był wynikiem dodatniego przyrostu naturalnego oraz dodatniego salda migracji

Stan i struktura ludności

Według stanu w dniu 31 XII 2018 r. ludność województwa mazowieckiego liczyła 5403,4 tys. osób i stanowiła 14,1% ogółu ludności Polski. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba mieszkańców wzrosła o 18,8 tys. osób. Tempo przyrostu ludności wyniosło 0,35%, co oznacza, że na każde 10 tys. mieszkańców przybyło 35 osób (tak samo jak w 2017 r.). Gęstość zaludnienia wyniosła 152 osoby na 1 km² (w 2017 r. – 151 osób).

Wzrost liczby ludności o 18,8 tys. osób.

Mapa 1. Zmiana liczby ludności w 2018 r. (rok poprzedni =100)

Liczba mieszkańców regionu warszawskiego stołecznego wyniosła 3057,5 tys. osób i stanowiła 56,6% ludności województwa mazowieckiego

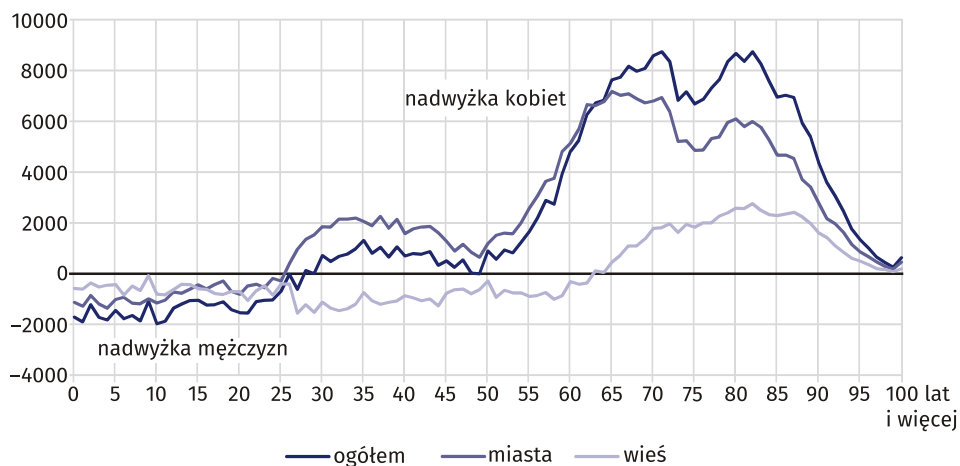
Na koniec 2018 r. w miastach mieszkało 3479,9 tys. osób, które stanowiły 64,4% ogółu. W porównaniu z 2017 r. odnotowano wzrost liczby mieszkańców miast o 0,5%, a wsi o 0,1%. M.st. Warszawa liczyło 1778,0 tys. osób, stanowiąc 32,9% ogółu ludności województwa i 51,1% ogółu ludności miejskiej w województwie.

Co trzeci mieszkaniec województwa mieszkał w m.st. Warszawie

Ponad połowę ludności województwa stanowiły kobiety (52,2%). W 2018 r. współczynnik feminizacji wyniósł 109 kobiet na 100 mężczyzn i pozostał na tym samym poziomie co w 2017 r. W przekroju terytorialnym obserwujemy niejednakowy poziom współczynnika feminizacji. Silnie sfeminizowana była ludność w miastach, gdzie na 100 mężczyzn przypadło 114 kobiet.

Na wsi natomiast współczynnik feminizacji wyniósł 101, co wskazuje na niemal zrównoważoną relację liczbową obu płci. Jest to w dużej mierze spowodowane migracjami kobiet z obszarów wiejskich do miast. Udział kobiet w populacji rośnie wraz z postępującą zmianą wieku ludności, co jest konsekwencją nadumieralności mężczyzn. Wśród osób w wieku 60 lat i więcej na 100 mężczyzn przypadają 144 kobiety.

Wykres 1. Różnica pomiędzy liczbą kobiet a liczbą mężczyzn w 2018 r.

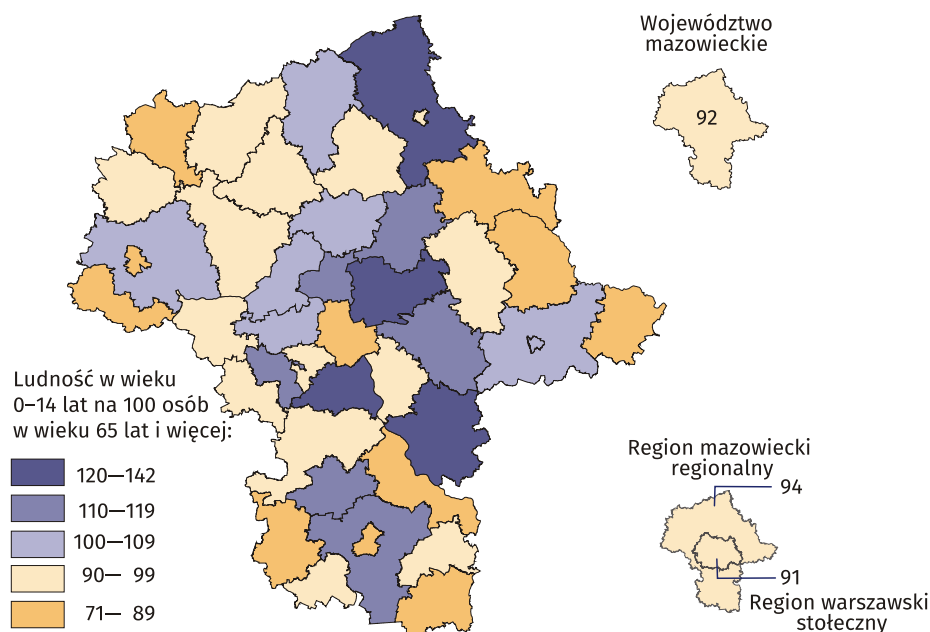

Wyznaczona w 2018 r. mediana wieku ludności województwa wyniosła 40,5 lat. Wyższą wartość mediany zanotowano w zbiorowości kobiet (42,1 lat) niż mężczyzn (39,0 lat); w 2017 r. odpowiednio: 40,2; 41,8; 38,7 lat. Zauważalne są także różnice wartości mediany w miastach (41,2 lata) i na wsi (39,2 lata).

Wzrost mediany wieku o 0,3 lat

W końcu 2018 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,0% ogólnej liczby ludności, tj. o 0,1 p. proc. więcej niż w 2017 r. Udział ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się z 60,1% do 59,5%, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym zwiększył się z 21,0% do 21,4%. Relacje pomiędzy ludnością będącą w wieku produkcyjnym a ludnością w wieku nieprodukcyjnym obrazuje współczynnik obciążenia demograficznego. W 2018 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają 68 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2017 r. — 66 osób).

Mapa 2. Relacja dzieci — osoby starsze w 2018 r.

Wskaźnik starości demograficznej, określający udział osób starszych (razem mężczyźni i kobiety w wieku 65 lat i więcej) w ogólnej liczbie ludności w 2018 r. wyniósł 17,7% wobec 17,2% przed rokiem.

Wzrost odsetka ludności w wieku 65 lat i więcej w populacji ogółem, wzrost wartości mediany, coraz dłuższe dalsze trwanie życia w połączeniu z niską dzietnością, a także spadek liczby osób w wieku 0–14 lat na 100 osób w wieku 65 lat i więcej świadczą o nasilającym się procesie starzenia się ludności.

Analizując zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 2010–2018 można zauważyć sukcesywny spadek odsetka ludności w wieku produkcyjnym, natomiast wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. W omawianych latach udział osób w wieku przedprodukcyjnym do 2013 r. zmniejszał się, po czym obserwowano wzrost odsetka tej populacji.

Ruch naturalny i migracje ludności

W 2018 r. zawarto 27220 nowych związków małżeńskich, tj. o 78 (o 0,3%) więcej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie małżeństw 64,4% stanowiły związki zawarte w miastach. W porównaniu z 2017 r. w miastach zarejestrowano wzrost liczby zawartych małżeństw o 165, tj. o 1,0% a na wsi spadek o 87, tj. o 0,9%. Zarówno dla województwa ogółem, jak i dla miast i wsi współczynnik zawartych małżeństw na 1000 ludności przyjął tę samą wartość – 5,05. W układzie powiatów najczęściej zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie siedleckim (5,74), natomiast najmniej w powiecie otwockim (4,36).

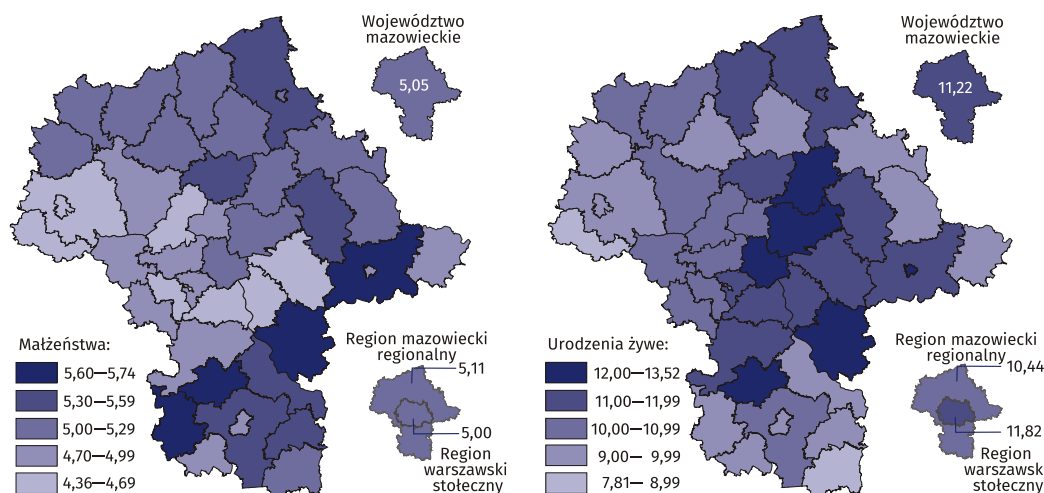
W 2018 r. zarejestrowano 60485 urodzeń żywych, tj. o 1365 mniej niż poprzednim roku, co daje spadek o 2,2% w skali roku. W miastach i na wsi spadki te wyniosły odpowiednio 1,1% i 4,3%. Wśród urodzonych w 2018 r. nieznacznie przeważali chłopcy, którzy stanowili 51,5%. Współczynnik urodzeń wyniósł 11,22 wobec 11,51 w 2017 r. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość wyższą niż na wsi (11,47 wobec 10,77). Najwyższy poziom urodzeń cechował powiat wołomiński (13,52), najniższy zaś powiat gostyniński (7,81).

Pogłębia się proces starzenia się ludności

Wzrost liczby nowo zawartych związków małżeńskich w miastach i spadek w wsi

Spadek urodzeń żywych o 2,2% w skali roku

Mapa 3. Małżeństwa i urodzenia żywe na 1000 ludności w 2018 r.

Spadek współczynnika zawartych małżeństw na 1000 ludności dla regionu mazowieckiego regionalnego, a wzrost dla regionu warszawskiego stołecznego

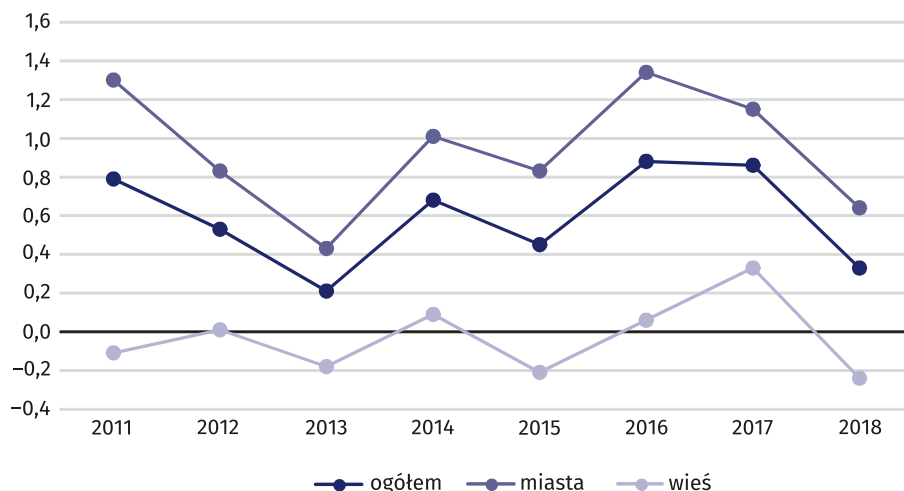
W ciągu 2018 r. zmarło 58725 osób, tj. o 1488 (o 2,6%) więcej w porównaniu z rokiem 2017. Zgony odnotowane w miastach stanowiły 64,0% ogółu, a ich liczba w ujęciu rocznym zwiększyła się o 3,6%. W ogólnej liczbie osób zmarłych 49,0% stanowiły kobiety. Współczynnik natężenia zgonów w 2018 r. wyniósł 10,89 wobec 10,65 w roku poprzednim. W miastach współczynnik ten (10,83) był niższy niż na wsi (11,00). Największą umieralność odnotowano w powiecie lipskim (13,90), natomiast najmniejszą w mieście Ostrołęce (8,65).

W 2018 r. zmarło 205 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia (212 – w 2017 r.). Zgony chłopców stanowiły 56,6% ogółu. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,39 wobec 3,43 przed rokiem.

W województwie mazowieckim w 2018 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny, który był o 61,8% niższy niż 2017 r. Jego natężenie liczone na 1000 ludności wyniosło plus 0,33 wobec plus 0,86 przed rokiem. W miastach wskaźnik przyrostu naturalnego wyniósł plus 0,64, a na wsi minus 0,24 (w 2017 r. odpowiednio plus 1,15 i plus 0,33). W układzie powiatów dodatni przyrost naturalny wystąpił w 18 powiatach, natomiast ujemny w 24. Najwyższe natężenie tego wskaźnika odnotowano w powiecie wołomińskim (plus 4,51), a najniższe w powiecie lipskim (minus 5,60).

W 2018 r. w miastach odnotowano dodatni przyrost naturalny, a na wsi ujemny

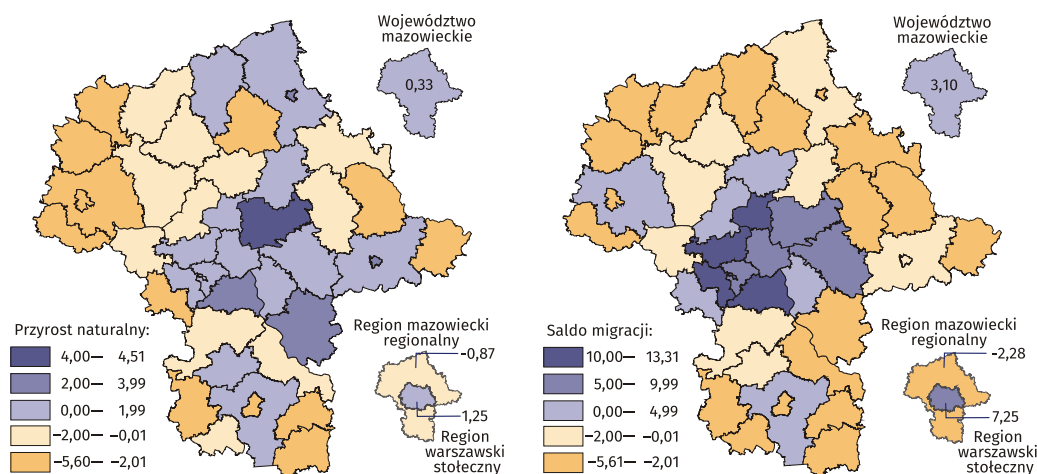
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. W województwie mazowieckim roczny napływ ludności przekroczył wielkość odpływu, co spowodowało, że saldo migracji było dodatnie. W 2018 r. w województwie mazowieckim napływ¹ ludności wyniósł 76449 osób, tj. o 16,1% więcej niż przed rokiem, a odpływ¹ 59747 osób, tj. o 14,1% więcej. Saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło plus 3,10 (przed rokiem plus 2,52); współczynnik natężenia migracji wyższy był w miastach (plus 3,33) niż na wsi (plus 2,68). W układzie powiatów natężenie salda migracji stałej wyniosło od minus 5,61 w powiecie łosickim do plus 13,31 w powiecie grodziskim.

Liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały przewyższyła liczbę osób, które wymeldowały się

Mapa 4. Przyrost naturalny i saldo migracji stałej na 1000 ludności w 2018 r.

W stosunku do 2017 r. spadek współczynnika przyrostu naturalnego na 1000 ludności zarówno dla regionu mazowieckiego regionalnego, jak i dla regionu warszawskiego stołecznego

¹Bez migracji między dzielnicami m.st. Warszawy.

Tablica 1. Ruch naturalny i saldo migracji stałej ludności w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
OGÓŁEM	27220	60485	58725	205	1760	16702
mężczyźni	x	31120	29930	116	1190	7816
kobiety	x	29365	28795	89	570	8886
Miasta	17525	39811	37593	124	2218	11563
mężczyźni	x	20481	18679	70	1802	4674
kobiety	x	19330	18914	54	416	6889
w tym m.st. Warszawa	9164	21276	19673	65	1603	10903
mężczyźni	x	11023	9421	44	1602	4690
kobiety	x	10253	10252	21	1	6213
Wieś	9695	20674	21132	81	-458	5139
mężczyźni	x	10639	11251	46	-612	3142
kobiety	x	10035	9881	35	154	1997

Tablica 2. Współczynniki ruchu naturalnego i saldo migracji stałej ludności w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Małżeń- stwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Saldo migracji stałej
			ogółem	w tym niemowląt		
na 1000 ludności						
OGÓŁEM	5,05	11,22	10,89	3,39	0,33	3,10
Miasta	5,05	11,47	10,83	3,11	0,64	3,33
w tym m.st. Warszawa	5,18	12,02	11,12	3,06	0,91	6,16
Wieś	5,05	10,77	11,00	3,92	-0,24	2,68

Opracowanie merytoryczne:
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych
Urząd Statystyczny w Warszawie
Justyna Kotowoda
Tel: 22 464 20 69
e-mail: j.kotowoda@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Centrum Informacji Statystycznej
Marcin Kałuski
Tel: 22 464 20 91
e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

Obsługa mediów

tel.: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

@Warszawa_STAT

Powiązane opracowania

[Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Mediana wieku](#)

[Wiek przedprodukcyjny](#)

[Wiek produkcyjny](#)

[Wiek poprodukcyjny](#)

